

SHREK TÍMEA

A BETEG

Két éve volt, amikor utoljára találkoztam Évával. A városi kórház onkológiai osztályának folyosóján. Pontosan tudom, hiszen akkor állapította meg a nőgyógyász, hogy csomó van a jobb mellemben. Hosszas huzavona és rengeteg vizsgálat követte, mert én váltig állítottam, hogy nincs semmi bajom. Minden évben rendszeresen járok szűrővizsgálatra. Két nap elteltével az orvosom egy százassal, én pedig egy visszatérő gyomorideggel lettem gazdagabb.

Ott álltam, az ajtó előtt, várva a soromra. Természetesen a klinikán nincs semmilyen betegfogadási rendszer, sorszám vagy névsor, esetleg fogadóidő, az jut be hamarabb, akinek több ismerőse van. Éva édesanyja előttem állt, hogy gyorsabban teljen az idő, beszélgetésbe kezdtünk. Kinek hogyan alakult a sorsa a középiskola befejezése után, örült és büszke volt rám, hogy pedagógus lettem. Felháborodottan meséltem el neki, hogyan kerültem oda, milyen állítólagos leletek állnak mögöttem. Megnyugtatóan mosolygott, majd ő is elmondta, hogy lánya szűrővizsgálati eredményeire vár. Éva még nem igazán bír járkálni, nemrég szülte meg gyermekét. Gratuláltam az unokához, aztán tovább rágtam magam, és emésztett a gondolat, hogy valami bajom van. Arra nem is gondoltam, hogy volt osztálytársam hogyan került oda, igaz, nem is értek én az orvostudományhoz. Nem szeretem a kórházat, nincs rendes ellátás, minden csak tévedés lehet.

Majd két órás várakozás után megvizsgáltak, elindultam hazafelé. A folyosó végén találkoztam Évával. Lassan jött velem szemben. Néhány szót váltottunk, gratuláltam a gyermekéhez, majd ismét elváltak útjaink. Ez a paródia, amit az orvos végigjátszott velem néhány papírpénzért, nagyon megviselt. Még aznap kézhez kaptam az egészségügyi igazolásom, benne a pecséttel, amelyen az állt: „Egészséges. Munkához engedve.”

Néhány nappal később Vikivel kávéztunk. Ő is a kórházban dolgozik. Elmeséltem neki, mi történt velem, megemlítettem Évát is.

- Ő nem volt olyan szerencsés, mint te. – vágta a fejemhez.
- Miért?
- Még a terhessége alatt rosszindulatú daganatot találtak a mellében, szülés után el kellett távolítani.
- A daganatot?
- A mellét.

Percekig nem tudtam megszólalni. Előtte csak magamra gondoltam, az eszembe sem jutott, hogyan került Éva a folyosóra, hiszen az anyja azt mondta, még nem bír. Sajnáltam és szégyelltem agam, azért, mert önző voltam.

***

Néhány hónapja egy üzenetet kaptam. „Éva bajban van, segítenünk kell.” Csak ennyi állt benne. Felhívtam az üzenet küldőjét, aki részletesen elmesélte, mi történt az elmúlt két évben. Már a rák utolsó stádiumában van, a betegség a máját támadta meg a huszonhat éves lánynak. Előtte a bal mellét, a petefészkét és a méhét is. Abban a percben tízéves emlék tört fel bennem. Milyen is volt ő a középiskolában. Éva mindig a legjobb tanulók közé tartozott, mindig mindenkinek segített, tanáraink nagy reményeket fűztek hozzá. Aztán mégis a rádiógyárban kezdett el dolgozni.

Élni akar, hiszen van egy csodálatos gyermeke. Csak ennyit tudtunk hajtogatni magunkban. Az üzenet küldője vállalta, hogy felkeresi az összes olyan embert, aki valaha is a mi osztályunkba járt. Nem tudtam annál többet tenni, minthogy tartom benne a lelket. Szükség volt minden segítségre.

Néhány nap alatt sikerült egy akkora összeget összegyűjtenie, ami majdnem elég volt a műtét költségeire. Felkereste a családot, átnyújtotta a pénzt. Nem tartottam vele, mert féltem, hogy nem tudom elviselni azt a tudatot, hogy Éva haldoklik. Valahol büntudatom volt az önzőségem végett. A gyűjtés hetekig folytatódott.

***

- Hol műtötték, Debrecenben?
- Nem, Pesten.
- Sikerült?
- Ez igen. De találtak máshol is a testében.
- Hol?
- A tüdejében és a csontjaiban.
- Kezelhető?
- Nem sok jót ígérnek.

***

Aznap esett az eső. Az ötemeletes panelház udvarán hatalmas tömeg gyűlt össze. Autók sorakoztak egészen a főútig. A buszról leszállva erősen markoltam meg a fehér virágos koszorút. Az egyik kerítés mellett állt három barátnőm. Rám vártak.

- Sajnálom, hogy így kellett újra találkozunk.
- Én is. – mondtam halkán.

A lépcsőházból lassan, lehajtott fejjel jött ki a pap. Őt a koporsó követte, aztán a családtagok. Az udvar közepén asztalt állítottak, majd a lezárt fenyőfaladát ráhelyezték. Az özvegy rózsát tett rá.

A pap Lázárhoz hasonlította az elhunytat. Szépen beszélt. Valaki a házból székert hozott a gyászoló édesanyának. Aznap két nőt temettek el. Egy gyereket és egy anyát.

KOLDUSOK

Reggelre fehér lett minden odakint. Csak cigiért indultam le a kisboltba, majd annyira elkalandoztam a gondolataimban, hogy a város központjában találtam magam. Adventi vásár volt, a főtér tele sátorral, kézművesekkel, kirakodóvásárral. Borvidékhez méltóan a helyi termelők sem maradtak otthon. Találkozás néhány ismerőssel, pohár, pálinka, koccintás. Ez lett belőle.

Az egyik árus előtt valaki megrángatta a hátizsákom. Hátrafordulva láttam, hogy két koszos cigánygyerek nyújtja felém a markát. Azonnal felismertem őket. Megtorpantak, lesütötték a fejüket és elfordultak. Távolabb láttam, hogy anyjuk szigorúan néz rájuk és ököllel integet. A kisebbik visszafordult, kezét előre nyújtotta és halkán elmormolta a már jól betanult ukrán szöveget.

***

Reggel fél nyolc. Becsengettek. Az iskola folyosója üres volt. Kiléptem a tanári ajtaján, majd megszólalt a bejárat csengője. Egy idősebb, jól öltözött asszony állt ott két fiúval. Ukránul kezdett el makogni, az igazgatónőt kereste. Készségesen indultam az irodába, s szóltam neki, hogy egy szülő szeretné, ha fogadná. Néhány perc múlva egy magyar és egy ukrán olvasókönyvet kért tőlem, a gyerekek tudását ellenőrizte. Magyarul köszönni sem tudtak, de az ukrán jól ment nekik. A főnök azt tanácsolta az asszonynak, hogy a városvégi internátusban próbálkozzon, hiszen ez magyar iskola, nehéz lesz a fiúknak itt. A nő erősködött, s elmondta, hogy ott már járt. Onnan ide küldték, mert a lakhelyüknek megfelelően ez az iskola felel meg nekik a tanuláshoz.

Az igazgatóhoz fordultam és megkérdeztem:

- Honnan jöttek?
- Perecsenyből, a gyermekotthonból.

- Ide költöztek?
- Itt is laktak.
- Akkor hogyan kerültek a gyerekek oda?
- Majd a papírból kiderül.

A két fiú maradt, az anya elment. Attól a naptól kezdve sohasem hiányoztak. Jól felszerelve, tisztán jelentek meg a tanórákon.

Néhány nap múlva az anya ismét a folyosón állt.

- Meghoztam a papírt. – szólt hozzám.

Kivettem a kezéből, elolvastam, majd visszaadtam. Gyors léptekkel az irodába mentem, az asszony követett. Az igazgató is átnézte a dokumentumot, kicsit töprengett, majd azt mondta:

- Muszáj felvennünk.
- Tudom. – válaszoltam.

***

Hónapokkal később egy beszélgetésre lettem figyelmes az osztályban.

- Oszt milyen vót Perecsenybe?
- Rossz.
- Minek?
- Me csak.
- Bántottak?
- Igen.
- Kik, a pulyák?
- Nem.
- Hát akkó?
- A tanárok.
- Oszt mé?
- Me csak.
- Há csak vót mijér!
- Nem. Csak, ha rossz kedvük vót.
- Mivel ütöttek?
- Botokkal meg szíjjal.
- És minek vótatok ott?
- Me nem vót más.
- Há anyád, meg apád hon vót?
- Mindegy.
- Monygyad má!

- Nincs apám.
- És anyád?
- Csurmában.
- Lopott?
- Nem. De hagyjá má, jó?
- De monygyad má, minek vót ott?
- Me megöltük apámat. Most má békén hagysz?

